

activitat

**els mitjons
tenen
cames?**
una oportunitat per
aprendre a ser més
corresponsables
a casa

objectius educatius

- 1 Reflexionar sobre la necessitat de dur a terme un repartiment just de les tasques de la llar.
- 2 Aprendre de forma divertida algunes tasques domèstiques per entendre la importància de la col·laboració, la corresponsabilitat i l'autonomia a la llar.
- 3 Valorar el grup, gaudir de les relacions i del treball en comú.
- 4 Proposar accions que afavoreixin la igualtat en el repartiment de les tasques domèstiques.

presentació

Dels 8 als 12 anys creix amb força l'interès per l'estètica i per vestir a la moda. Aquest interès però, no acostuma a anar acompanyat de la responsabilitat del seu manteniment. Normalment, els nois i noies d'aquesta edat, no posen la roba a la rentadora, no l'estenen ni la planxen, ni tampoc no són capaços de cosir un botó quan aquest cau. Aquesta indiferència s'estén a la major part de les tasques domèstiques: parar i desparar la taula, rentar els plats, fer-se el llit, endreçar l'habitació, escombrar, etc.

Curiosament aquesta actitud contrasta amb les habilitats que demostren amb el funcionament de tot tipus d'aparells tecnològics com ara els MP3, els mòbils, els ordinadors, les video consoles, etc.

Amb aquesta activitat volem aprofitar l'interès per la roba i les habilitats que tenen els nois i noies d'aquesta edat per aconseguir més autonomia i corresponsabilitat amb les tasques domèstiques.

L'activitat també ha de servir perquè cada un dels nois i noies del grup reflexioni críticament sobre com es distribueixen les tasques a casa seva i es proposin millores per assolir un repartiment més igualitari.

Plantegem una gimcana amb diferents proves relacionades amb la cura de la roba i les tasques de la llar. Proponem que els llocs on s'hauran de superar aquestes proves estiguin a les mateixes cases dels nois i noies del grup.

Temporització de l'activitat: 1 sessió

mitjons
8 a 12 anys
els mitjons
tenen
cames?

motivació

Aquest cop la Janna i el Paco ens hauran deixat un paquet amb una nota que hi digui “els mitjons tenen cames?”. Junt amb la nota també hi trobarem una carta amb el següent text.

Hola amics i amigues,

Una mica sorpresos amb el contingut del paquet oi? Doncs bé, us explicarem la història d'aquests mitjons. Resulta que un bon dia ens va arribar un e-mail a la secció de successos que deia així:

Ja n'hi ha prou de recollir els mitjons de tothom i dur-los a la rentadora, és que potser es creuen que tenen cames i que caminen sols? A veure si fent-los desaparèixer els troben a faltar i es responsabilitzen més de les seves coses!

La nota no venia signada per ningú però al cap de dos dies varem rebre aquest paquet a l'oficina, un paquet ple de mitjons desaparellats. I és clar, ara tenim molta curiositat per trobar les parelles de tots aquests mitjons. Us proposem una activitat per trobar-les, però, atenció, no serà tasca fàcil doncs haureu de superar algunes proves.

El paquet contindrà tot tipus de mitjons desaparellats. Valoreu la possibilitat de que els mitjons siguin dels propis nois i noies del grup.

activitats

La gimcana domèstica

Un cop plantejada l'activitat, organitzarem el grup en diversos equips i els repartirem la següent documentació:

- El plànol de les diferents cases i l'ordre que han de seguir
- Una taula de puntuació
- Dos o tres mitjons per a cada equip

La missió de cada equip és trobar les parelles dels mitjons que els ha tocat. Per aconseguir-ho hauran de superar un seguit de proves. Si superen amb èxit les proves els donaran unes pistes del lloc on s'han amagat els mitjons.

Implicar les famílies en el joc

Les proves es realitzaran a diferents cases dels nois i noies. Per això, prèviament haurem animat algunes famílies del grup a participar-hi. El paper de les famílies serà de fer de control de les proves, puntuar-les i entregar les pistes al grup si les ha superat amb èxit.

A continuació fem una proposta de 6 proves distribuïdes en sis cases.

Les proves

- Casa 1. **Va de pinces!** En aquesta prova hauran d'agafar roba mullada i estendre-la a l'estenedor.
- Casa 2. **A 30º si és cotó.** La prova consistirà en posar una rentadora. Hauran de seleccionar la roba, seleccionar el programa a la rentadora i posar-la en funcionament.
- Casa 3. **Nyam, nyam, bon profit!** En aquesta prova hauran de cuinar una truita a la francesa i parar la taula.
- Casa 4. **Debajo un botón, ton, ton...** Cada membre de l'equip haurà de cosir un botó.
- Casa 5. **L'arruga és bella.** La prova consistirà en preparar els estris de planxa i planxar una peça de roba.
- Casa 6. **Caos a l'habitació!** Hauran d'endreçar una habitació: fer el llit, guardar la roba a l'armari, escombrar l'habitació, etc.

Taula de puntuació pels equips

CASA	PROVES	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Va de pines!										
	A 30º si és cotó!										
	Nyam, nyam bon profit!										
	Debajo un botón, ton, ton...										
	L'arruga és bella?										
	Caos a l'habitació!										

A la pestanya de casa podeu col·locar l'ordre en què l'equip ha de fer les proves.

Taula de criteris de puntuació per a les famílies

Les famílies puntuaran les proves del 1 al 10 tenint en compte els següents criteris:

- A la prova de *Va de pines!*: tenir en compte com estenen cada peça de roba per tal que s'eixugui millor, perquè no s'arrugui, que no toqui al terra, etc.
- A la prova *A 30º si és cotó*: si han evitat barrejar la roba blanca amb la de color, si la quantitat de roba que posen a la rentadora és correcta. Si són capaços d'obrir la porta de la rentadora, si saben on posar el detergent i el suavitzant, si són capaços de triar el programa i encendre-la, etc.

• A la prova *Nyam, nyam, bon profit!*: la prova té dos parts, fer la truita i parlar la taula. Per valorar com cuinen la truita tindrem en compte si han sabut preparar tots els ingredients, batre l'ou i fer la truita. Pel que fa a parlar la taula, si els coberts estan col·locats amb correcció, si no han oblidat cap utensili, si han estat creatius a l'hora de plegar el tovalló, etc.

• A la prova *Debajo un botón, ton, ton...*: tenir en compte si el color de fil que han triat s'adiu amb el color de la roba on han de cosir el botó, com han enfilat l'agulla i com ha quedar el botó.

• A la prova *L'Arruga és bella?*: tenir en compte si han sabut obrir la fusta de planxar, si han posat aigua a la planxa i han seleccionat la temperatura adequada, la traça a l'hora de planxar...

• A la prova *Caos a l'habitació!*: tenir en compte si han estat capaços de tenir una visió global, és a dir, adonar-se de tot allò que està desendreçat. Després, com ha quedat el llit, si la roba ha estat adequadament guardada a l'armari, si han escombrat sota el llit i pels racons, etc.

Les pistes

Podem establir una puntuació mínima (per exemple a partir de 6) per a considerar que els membres del grup ha superat la prova amb èxit i poden aconseguir la pista.

Les pistes els conduiran a algun lloc on haureu amagat els mitjons: a l'esplai, en algun lloc del barri, en alguna associació de dones (amb la possibilitat d'estirar l'activitat en aquesta direcció), en alguna altra casa dels nois i noies del grup, etc.

Valoració

Un cop acabada la gimcana tots els grups es reuniran per confirmar si han trobat les parelles dels seus mitjans i han après com es dobleguen. L'equip educatiu aprofitarà per repassar les puntuacions que ha tingut cada grup i nomenarà el guanyador.

Tot seguit valorarem l'activitat i aportarem elements de reflexió perquè s'assumeixi el compromís de col·laborar més a casa.

- Alguna vegada havíeu planxat una peça de roba? Per què? Us ha semblat difícil?
- Qui acostuma a planxar a casa?
- Qui o quines persones fan les tasques de la vostra casa? Tothom té alguna responsabilitat assignada? Penseu que el repartiment és just o pel contrari, és molt desigual?

La piràmide de les tasques familiars

Encetat el debat, destaparem un mural de la paret "La Piràmide de les Tasques Familiars" (veure annex). Aquesta eina ens pot servir per confirmar si, tal com indica la piràmide, estem assumint les tasques que ens pertocarien per l'edat.

Prèviament haurem tapat les imatges i les indicacions de les franges d'edat. La dinàmica que us proposem consisteix a fer una lectura de totes les tasques que es descriuen en la piràmide i demanar al grup que individualment marquin amb un màxim de 8 gomets les tasques que habitualment fan a casa.

A continuació, destaparem els dibuixos i les franges d'edat i reflexionarem plegats sobre els resultats.

Seria bo que aquesta activitat finalitzés amb el recull de compromisos individuals sobre cooperació amb les tasques domèstiques. I que aquests compromisos es poguessin compartir amb les famílies.

Per tancar l'activitat, agafem les pinyes i valorem si l'activitat ens ha agradat, si hem après coses, si el treball en grup durant les proves s'ha basat en la participació i col·laboració de tothom, si hem estat capaços d'ajudar a les persones més lentes, etc.

L'enigma de Maat

Un cop hagi finalitzat l'activitat és el moment de presentar-los una nova pista sobre l'enigma. Aquesta pista ens revelarà el motiu pel qual s'ha robat el símbol.

Per quina raó se l'han emportat?

Solució: Ho hem fet perquè detestem l'harmonia i la pau entre les persones i els pobles. Desitgem que imperi l'egoisme, l'individualisme, l'exclusió i la pobresa!

Pista: Podem escriure aquesta frase amb la tècnica de la tinta invisible. Un dels mètodes més comuns és la utilització de suc de llimona. Mullem un escuradents en el suc de llimona i escrivim el missatge en un paper blanc. Quan estigui ben eixut l'apropem a una font de calor, com ara una espelma, i el missatge es revelarà.

continguts del diari irriparra

- Aprofiteu el Diari per a publicar algunes dades sobre les responsabilitats a la llar. Podeu preparar enquestes per a les famílies de l'esplai i difondre els resultats a través del Diari.
- També és una bona idea adaptar la "piràmide de les tasques familiars" perquè serveixi de model per als altres nois i noies de l'esplai.
- Fer entrevistes a altres nens i nenes, i que expliquin quines tasques assumeixen habitualment. Es tracta d'aprofitar aquest mitjà per incrementar el grau de cooperació a casa.

posar atenció als aspectes següents

- Aquesta activitat és una molt bona oportunitat per fer participis a les famílies del grup perquè també se n'adonin del valor educatiu de les activitats que realitzem a l'esplai. Hem d'encertar, però, el contacte amb les famílies per triar les cases on es realitzaran les proves.
- És important tenir en compte el grup que tenim (l'edat, l'autonomia, les habilitats) per tal d'adaptar les proves a les seves capacitats. Seria contraproductiu que els grups no superessin mínimament les proves per aquest motiu.
- Tan important com la gimcana és el moment de la reflexió. Recordem que el propòsit d'aquesta activitat és prendre consciència de la necessitat d'assumir amb corresponsabilitat les tasques de la llar. Actualment, aquesta qüestió segueix generant espais de desigualtat i discriminació de la dona.

recursos

- Aquesta activitat és una adaptació de la proposta Gimcana Robòtica del Programa *Entre Tots, un programa pedagògic per a la participació*. 1996/1997. Centre d'Estudis de l'Esplai.
- *La Piràmide de les Tasques Domèstiques*. Departament d'Acció Social i Ciutadania. Dia Internacional de les Famílies 2009.
<http://www20.gencat.cat/portal/site/dasc/menuitem.cb7c44c1c72cf6b43f6c8910b0c0e1a0/?vgnextoid=636d3b23f3177210VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=636d3b23f3177210VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>
- *Guia de coeducació per als centres educatius: pautes de reflexió i recursos per a l'elaboració d'un projecte de centre*. Generalitat de Catalunya. (Podeu descarregar-vos la guia a l'apartat materials del web Mirall).